

Jens Dahlsköld
Miljö- och hälsoskyddsinspektör
Telefon 08-508 28 875
jens.dahlskold@miljo.stockholm.se

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden

TORGHANDLARNAS AVFALLSHANTERING

- Tillsynsrapport för 2008 och 2009

Förslag till beslut

- 1 Godkänna förvaltningens rapportering av tillsyn för torghandlare
- 2 Översända tjänsteutlåtandet till Trafik- och renhållningsnämnden och Fastighetsnämnden

Gunnar Söderholm

Pia Winbladh Högfors

Sammanfattning

Syftet med tillsynsprojektet var att minska nedskräpningen i Stockholm och öka andelen avfall som källsorteras. Därför har förvaltningen under två år utfört tillsyn mot torghandlare och deras avfallshantering.

Förvaltningen har besökt så gott som samtliga frukthandlare i staden, nästan 50 torgplatser. Endast några enstaka torghandlare hade vid besöket en utsortering av matavfall. Många sorterade dock ut wellpapp. Övrigt avfall lämnades på återvinningscentral, kördes hem, tillbaka till grossisten, eller slängdes i någon av stadens containrar för torghandlare.

Förvaltningen har medverkat till att 36 torghandlare tecknat avtal med trafikkontorets avfallsavdelning för hämtning av organiskt avfall vid torgen. Torghandlarna har även uppmanats att införskaffa företagskort så att de på ett godtagbart sätt kan sortera sitt avfall på stadens återvinningscentraler. På så vis kan återvinningen öka och nedskräpningen minska.

Bakgrund

Syftet med tillsynsprojektet var att minska nedskräpningen i Stockholm och öka andelen avfall som källsorteras. Därför har förvaltningen under två år utfört tillsyn mot torghandlare och deras avfallshantering.

2008 fanns det 119 fasta torghandlare. De säljer frukt och grönt, blommor eller kläder. Störst avfallsmängd genererar frukthandlarna, och därför har tillsynen riktats till dem.

Torgplatsinnehavaren har fått frågan var de förvarar och till vem de transporterar förpackningar och frukt- och gröntrester.

Resultat

Förvaltningen har kontrollerat 48 torghandlare, vilket täcker nästan alla torghandlare med frukt och grönt. Projektet är avgiftsfinansierat och förvaltningen debiterar besökta handlare med timavgift. Förvaltningen skickade sedan ut inspektionsprotokoll.

Erfarenheterna från de 23 första inspektionerna hösten 2008 var att nästan ingen hade en separat insamling av organiskt avfall. Därför har miljöförvaltningen under 2009 medverkat till att staden nu erbjuder en lösning med matavfallskärl för torghandlare. 36 torghandlare har tecknat avtal för hämtning av organiskt avfall av ca 43 möjliga. Övriga har antingen en avfallslösning för organiskt material vid torget eller så små mängder att det inte lönar sig att sortera ut matavfallet. Trafikkontoret, som sköter matavfallsinsamlingen, har inte sammanställt erfarenheterna från 2009.

Torghandlarna ger även upphov till förpackningsavfall. Miljöförvaltningen har undersökt var sådant avfall kan lämnas för bästa miljönytta och lagefterlevnad. Den information som förvaltningen först förmedlade från FTI till torghandlarna visade sig vara vilseledande. De insamlingsplatser för företagarnas förpackningar som FTI hänvisade till kunde i praktiken inte ta emot deras avfall. Nu hänvisas torghandlarna till återvinningscentraler med klippkort eller privata entreprenörer. Ingen av de besökta torghandlarna har egen hämtning av förpackningar. Någon enstaka får dock nyttja köpcentrumets källsortering.

Slutsatser

Nu har förvaltningen besökt stadens alla torghandlare med frukt och grönt som hade pågående verksamhet 2008-2009. Nästan alla har därefter tecknat avtal för hämtning av organiskt avfall. Syftet med projektet kan därför anses vara uppfyllt. Återvinningen har ökat och nedskräpningen har nu förutsättningar att minska. Tillsynskampanjen har varit befogad.

Timavgiften har i några fall överklagats och länsstyrelsen har beslutat att avgiften var rimlig och korrekt enligt gällande taxa.

Framtiden

Inga nya besök planeras för 2010. Några få torghandlare kommer att följas upp eftersom de inte svarat på förvaltningens brev eller ännu inte redovisat en lämplig avfallshantering.

Insamlingen av organiskt avfall från torghandlare kom igång under våren 2009 och bör följas upp inför säsongen 2010. Trafikkontorets avfallsavdelning ansvarar för det. Fastighetskontoret tecknar avtal med torghandlarna om upplåtelse av platsen och hanterar även frågor som berör avfall och nedskräpning. Miljöförvaltningen avser att stödja Trafikkontoret och Fastighetskontoret med rådgivning i dessa frågor.

År 2010 genomför förvaltningen ett avfallsprojekt i Årsta partihallar, där grossisternas avfallshantering granskas. Tillsammans med den tidigare insatsen riktad till torghandlarna i staden, och kontakten med markägarna i Årsta partihallar, tas ett helhetsgrepp av avfallshanteringen i området.

Förvaltningens synpunkter

Miljöförvaltningen anser att den kostnadsfria förpackningsinsamlingen för företag måste utökas och förenklas. De alternativ som finns idag är att slänga allt i hushållssoporna, bekosta egen hämtning eller mot en kostnad lämna förpackningarna på stadens återvinningscentraler. Producenterna, genom FTI, ska enligt förordning om producentansvar för förpackningar (5§), ha ett lättillgängligt system för alla som vill lämna sitt förpackningsavfall. Före halvårsskiftet 2010, ska Stockholms stad och FTI komma överens om ett nytt markupplåtelseavtal för återvinningsstationer. Förvaltningen har fått uppgifter om att det nya avtalet även kommer att reglera företagsinsamlingen – utöver insamlingen från privatpersoner. Förvaltningen avvaktar det nya avtalet innan det kan bli tal om några krav mot FTI att utöka företagsinsamlingen.

Slut